

Kerst

Inmiddels is het vrijwel algemeen gebruik dat de mensen direct na Sint Nicolaas met de kerstvoorbereidingen beginnen. De 'voorstrengde' is heden essentieel bij het toeleven naar de kerstdagen. De kerstnachtdienst of de dienst op 1^e kerstdag is voor velen niet meer het hoogtepunt van de kerstperiode. Er bestaat bij veel mensen niet meer de behoefte om de geboorte van Jezus in kerkelijke kring te vieren. Evenwel, de kerstgedachte; zorg voor arme, zieke, zwakkere en vrede op aarde heeft er niet onder geleden. Integendeel, we geven gul voor de verschillende goede doelen die in de decembermaand bij ons aankloppen. De 1^e kerstdag is over het algemeen een huiselijk en gezellig familiegebeuren, met daarbij een mooi en rijkelijk gedekte tafel en de heerlijkste gerechten. Men neemt de tijd voor een gesprek, gezelschapspel of kijkt naar een fijne familiefilm op tv. Binnen mijn familie is het al vele jaren gebruik dat na het kerstmaal één der aanwezige disgenoten een verhaal (lieft zelf geschreven) voorleest. Het lijkt mij daarom wel een fijn idee om tevens in deze december uitgave van 'Kiek op de mo(a)nd' eveneens een kerstverhaal te plaatsen. Het mooie van het hierna volgende verhaal vind ik dat het hierin ons gebied speelt.

Goud, Wierrook en Mirre

Reeds lang geleden, zo ongeveer rond 1860 - 1870, woonde voor in de Valthermond aan de 'Koaterloane', nu de Markeweg, een vader met zijn nog jonge dochttertje Lyda. Het afgelopen jaar was een zeer verdrietig jaar voor de vader geweest. In het voorjaar was zijn vrouw in het kraambed, bij de geboorte van hun tweede kindje, overleden en ook de baby was levenloos op de wereld gekomen. Een in de Kavelingen wonende zuster van de vader heeft toen enige tijd de verzorging van het gezinnetje op zich genomen. Maar al gauw moest de vader zich zelf weer zien te redden. Alleen de was bleef zijn zuster verzorgen. Echter het huishoudelijk werk en de maaltijdbereiding viel, naast de arbeid in het veen, de vader erg zwaar. Wel deed de vijfjarige Lyda al diverse kleine karweitjes, het was evenwel behelpen. De vader deed naast het veenwerk tevens op de zaterdagmiddag allerlei klussen in de pastoretuin van meneer pastoor op de Zandberg. Deze zaterdagmiddagen waren voor de kleine Lyda een waar feest, daar zij met haar vader mee mocht en dan daar bij de pastoor en diens huishoudster flink werd aangehaald en volop verwend. Ja, de zaterdagmiddag was voor het meisje één groot feest en meneer pastoor, als ook de huishoudster, genoten van het levenslustige kind.

Al spoedig bemerkte de huishoudster dat het meisje thuis, aan de Koaterloane, nogal zorg en aandacht te kort kwam. In overleg met meneer pastoor en de vader, werd na veel wikken en wegen besloten dat Lyda voorlopig bij de huishoudster kwam inwonen totdat de vader een goede oplossing voor de opvang van zijn dochttertje had gevonden. Voor de kleine Lyda was het geen enkel probleem, zij voelde zich in de warme en liefdevolle omgeving van de pastorie de koning te rijk. Na enkele weken leerde meneer pastoor haar zelfs geleidelijk enig lezen en woordjes schrijven. De pastoor schreef op een vel papier een woord waarna Lyda de letters op haar lei met een stukje krijt natekende. Zij was een voortreffelijke leerling en kon al spoedig enkele eenvoudige zinnen schrijven. De pastoor genoot met volle teugen van zijn vlot lerende en levenslustige huisgenootje.

Zo zat Lyda ook in de week voor de kerst bij meneer pastoor in diens studeerkamer op haar lei te schrijven. Ondertussen werkte de pastoor aan de preek voor de komende kerstwijding, totdat hij plotseling wordt weggeroepen door de huishoudster. Lyda, die ondertussen haar eigen schrijfpodracht gereed had, zag eens rond in de hoge studeerkamer van meneer pastoor en klom er weldra op de stoel achter het bureau van de eerwaarde. Zij bekeek

gespannen en verwonderd het vele geschrevene op de papieren aldaar op het bureau gelegen. Letter voor letter spelde Lyda de tekst van de preek bestemd voor de kerstwijding. Zo las Lyda dan ook de laatste woorden die door meneer pastoor op papier waren gezet. "De drie Koningen hadden als geschenk voor de kleine baby in de kribbe goud, wierrook en mirre meegebracht." Lyda dacht daarop diep na over deze laatste woorden. Ja, het woord goud begreep zij al wel, dat waren de gouden stalen van de zon. En wierrook waren vast de heerlijke geurende bloemen die ook zomers in de pastorie volop bloeiden. Maar mirre, nee, daar had de kleine meid geen verklaring voor. Echter na nog een diep nadenken was Lyda er van overtuigd dat meneer pastoor zich verschreven moest hebben. Mirre moest vast minne zijn, want dat betekende ja liefde. Dat wist Lyda omdat de huishoudster haar, als geheimpje, had verteld dat zij weleens een minnebrief ontving van een man die haar lief vond. De pastoor had Lyda al zo vaak geholpen, nu kon zij dan iets terug doen. Ze bedacht zich niet, nam de daar liggende pen, doopte deze voorzichtig in de inktpot en verbeterde daarop het woord mirre in minne.

Toen de pastoor kort daarop weer terug in de kamer kwam vertelde Lyda vol trots aan de eerwaarde dat zij een fout in de tekst van de preek had verbeterd. Verwonderd las daarop de pastoor zijn tekst nogmaals en bij de laatste woorden goud, wierrook en minne keek hij met een grote glimlach naar Lyda. "Ja, meisje wat ik er schreef was niet fout, maar jij, mijn kleine engeltje, hebt er nog een veel groter geschenk van gemaakt, maar dat zal ik jou later wel eens uitleggen." Toen enkele dagen later de kerstwijding plaats vond preekte de pastoor in een volle kerk over Jezus geboorte, de herders en de drie Koningen met hun vorstelijke geschenken goud, wierrook en minne. De gelovigen in de kerk bijeen fronsten hun wenkbrauwen, had men de pastoor wel goed verstaan? "Ja, beste gemeente van Christus," sprak de pastoor verder, "jullie hebben mijn woorden goed gehoord. Ik ben er van overtuigd geraakt dat mirre, zoals het in de bijbel staat, niet helemaal juist is. De afgelopen week is mij namelijk een Engel verschenen en deze zei mij dat het minne of te wel liefde moest zijn. En zoals jullie weten, een groter geschenk dan liefde bestaat er zowel op aarde als in de hemel niet!

Jakob Westendorp